

107538 - Een schoolbestuur mag een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte niet weigeren als er geen nader onderzoek is verricht en geen andere school bereid is gevonden de leerling toe te laten.

ADVIES

in het geding tussen:

de heer A en mevrouw B, wonende te C, verzoekers,
gemachtigde: de heer mr. H.J. Stuyt

en

de D, gevestigd te C, het bevoegd gezag van islamitische basisschool (ibs) E, verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. A.H. te Voortwis

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 17 januari 2017 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 15 november 2016 om hun zoon F niet tot de school toe te laten.

Verweerder heeft op 3 februari 2017 een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 14 februari 2017 te Utrecht.

Verzoekers waren in persoon aanwezig en werden bijgestaan door de gemachtigde.

Namens verweerder waren aanwezig ter zitting mevrouw G en de heer H, als waarnemend directeur respectievelijk intern begeleider werkzaam op ibs E. Zij werden bijgestaan door de gemachtigde.

Namens het samenwerkingsverband J waren ter zitting aanwezig de heer K, directeur, en de heer M, consulent passend onderwijs.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de gezaghebbende ouders van F. F is geboren op 21 november 2011.
2. F heeft vanaf begin 2016 een traject van negen maanden doorlopen bij N. N biedt specialistische hulp bij meervoudige opgroei- en opvoedproblematiek bij kinderen en jongeren.
3. Medio juni 2016 heeft F een psychologisch onderzoek ondergaan.
4. Op 30 augustus 2016, aan het eind van het traject, heeft N geadviseerd om F te plaatsen in het speciaal basisonderwijs (sbo).
5. Op 16 september 2016 hebben verzoekers F aangemeld bij ibs E (hierna: de school). Naar aanleiding van de aanmelding heeft er op 5 oktober 2016 een intakegesprek plaatsgevonden.

6. Bij brief van 15 oktober 2016 heeft verweerder de inschrijving van F geweigerd. Tegen deze beslissing hebben verzoekers schriftelijk bezwaar gemaakt. Bij brief van 15 november 2016 heeft verweerder het bezwaar van verzoekers ongegrond verklaard.
7. Vervolgens hebben verzoekers op advies van hun gemachtigde een onderwijsconsulent ingeschakeld.
8. Op 12 december 2016 heeft een groot overleg plaatsgevonden. Dit overleg heeft er niet toe geleid dat de school haar beslissing om F niet toe te laten, heeft ingetrokken. De school heeft dit verzoekers op 22 december 2016 per e-mail bevestigd.
9. Op 17 januari 2016 hebben verzoekers zich tot de Commissie gewend.
10. Bij brief van 27 januari 2017 heeft de school verzoekers het voorstel gedaan om voor F een zogeheten Kort Tijdelijke Observatie (KTO) op een sbo-school van het swv aan te vragen. Doel van dit zes tot acht weken durende traject is om de ondersteuningsbehoefte van F in kaart te brengen. Daarna zal de school besluiten of F alsnog (met een arrangement van het swv) geplaatst kan worden.
11. Verzoekers hebben dit voorstel op 2 februari 2017 afgewezen.
12. F heeft tot heden geen onderwijs gevolgd op een school, ook niet nadat hij op 21 november 2016 leerplichtig is geworden.

3. **STANDPUNTEN VAN PARTIJEN**

Standpunt verzoekers

Verzoekers vinden het belangrijk dat F islamitisch onderwijs krijgt aangeboden. De school biedt kwalitatief goed onderwijs en ligt in de wijk waar moeder woont. In een andere wijk van de stad zit ook een islamitische school, maar deze school is moeilijk bereikbaar voor verzoekers.

Er zijn in de omgeving van C geen sbo- of so-scholen met een islamitische grondslag, zodat plaatsing in het s(b)o alleen al daarom geen optie is.

Aan de bestreden beslissing kleven formele gebreken. De school heeft niet voldaan aan zijn onderzoeksplicht die voortvloeit uit de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) om na te gaan of de school een doeltreffende aanpassing kan verrichten die tegemoetkomt aan de beperking van F. Ook heeft de school niet concreet gemaakt welke ondersteuning zij niet kan bieden aan F.

Voorts heeft de school geen andere school bereid gevonden om F te plaatsen, zodat de school op grond van artikel 40 lid 4 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) de toelating niet had mogen weigeren. Bovendien stelt artikel 40 lid 7 WPO dat, als er na tien weken nog geen beslissing is genomen, de school van rechtswege verplicht is de leerling tijdelijk op school te plaatsen. Die situatie is hier ook aan de orde.

Uit de rapportages van N blijkt dat F in negen maanden tijd een behoorlijke groei heeft laten zien in taal-/spraakontwikkeling en op het gebied van groepsactiviteiten. Desondanks adviseert N sbo. Dit advies is zeer summier onderbouwd en gaat niet in op de mogelijkheid van regulier onderwijs met een aanvullend ondersteuningsarrangement. Verder zien de argumenten van verweerder enkel op de eigen organisatie en niet op de persoon van F. Het is verweerder aan te rekenen dat F thuiszitter is; hij kan daardoor de stijgende lijn niet doortrekken.

Het swv heeft tijdens het groot overleg op 12 december 2016 gemeld dat F met een passend ondersteuningsarrangement geplaatst kan worden op een reguliere school. De onderwijsconsulent heeft aangegeven dat deze mogelijkheid in ieder geval onderzocht moet worden. Volgens de onderwijsconsulent is de problematiek van F niet zodanig dat s(b)o aangewezen is.

Verzoekers verklaren zich ter zitting alsnog bereid om F het door verweerder voorgestelde KTO-traject te laten doorlopen.

Standpunt verweerder

Verweerder stelt dat er geen sprake is van weigering toelating omdat er formeel nog geen daartoe strekkend besluit is. Het is inderdaad juist dat, zoals verzoekers stellen, F na het verstrijken van tien weken van rechtswege tijdelijk leerling van de school is geworden. Desgevraagd heeft verweerder ter zitting verklaard dat hij dit niet met verzoekers heeft gecommuniceerd.

In het kader van de aanmelding van F heeft de school gesproken met verzoekers, F en specialisten van N. Ook is er contact geweest met het samenwerkingsverband en de leerplichtambtenaar. De eindrapportage van N en de uitkomst van het psychologisch onderzoek laten zeker een positieve ontwikkeling zien. Kanttekening is wel dat F het vooral goed doet in één-op-één-situaties. Functioneren in groepsverband is voor hem lastiger. Verweerder hecht veel waarde aan het advies van N; hij heeft verder geen uitgebreid onderzoek verricht.

Dat F zich positief heeft ontwikkeld, laat onverlet dat hij het best tot zijn recht komt in een kleine groep met veel structuur en individuele aandacht. Een reguliere basisschool kan hem dat niet bieden, een sbo-school wel. Daar komt bij dat de school van verweerder wordt gekenmerkt door grote groepen (tot 30 leerlingen per groep) en veel wisselingen van leerkrachten voor de groep. Dat komt F niet ten goede. Bovendien heeft de school al een groot aantal leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Het samenwerkingsverband heeft overigens nooit verklaard dat F met een passend arrangement op een reguliere school kan worden geplaatst.

De school heeft verzoekers nog wel voorgesteld om hun zoon tijdelijk te plaatsen op de andere islamitische basisschool in C. Deze school is kleiner en heeft daarom vermoedelijk ook kleinere klassen. Verzoekers stonden echter vanuit privacyoverwegingen niet toe dat de school met de andere school contact opnam.

Achteraf gezien erkent verweerder dat de situatie rond F te lang heeft voortgeduurd. Hij heeft daaruit lering getrokken voor de toekomst.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het is niet ongebruikelijk dat een organisatie als N adviseert over welk schooltype voor een bepaald kind passend is. Complicerende factor is wel dat N primair redeneert vanuit het kind en minder inzicht heeft in wat er binnen een specifieke schoolorganisatie allemaal aan mogelijkheden bestaat.

Vanuit het samenwerkingsverband is het voorstel gedaan om N gedurende een vooraf bepaalde periode en met vooraf vastgestelde doelen op de school te laten begeleiden door N. Na het

verstrijken van deze periode zou een en ander worden geëvalueerd en een definitieve beslissing worden genomen.

Dit voorstel heeft het niet gehaald omdat N daar ondanks herhaalde verzoeken niet op reageerde en omdat de school op enig moment aangaf deze constructie niet te willen.

Het doel van een KTO-traject is om de ondersteuningsbehoefte van de betreffende leerling in kaart te brengen en de school daarover vervolgens te adviseren. Uiteindelijk beslist de school of zij de leerling al dan niet plaatst. Een dergelijk traject is gebruikelijk als er twijfel bestaat over de ondersteuningsbehoefte van de leerling en/of over de mogelijkheden van de school. Tijdens het KTO-traject bezoekt de leerling gedurende een aantal weken een sbo-school; er is uitdrukkelijk geen sprake van plaatsing van de leerling op deze school.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De Commissie is op grond van artikel 43 lid 2 WPO bevoegd kennis te nemen van geschillen tussen ouders en het bevoegd gezag van een school die ontstaan bij de toepassing van onder meer artikel 40 lid 3, 4 en 5 WPO betreffende de (weigerig) toelating van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte. Het verzoek heeft hierop betrekking. Derhalve is de Commissie bevoegd.

Een verzoekschrift over de (weigerig) toelating dient binnen zes weken na bekendwording met de beslissing te worden ingediend. Verweerder heeft verzoekers op 15 oktober 2016 en (in reactie op het bezwaar van verzoekers) op 15 november 2016 meegedeeld F niet als leerling toe te laten. Verzoekers hebben zich op 17 januari 2017 tot de Commissie gewend. Derhalve is, uitgaande van 15 november 2016 als beslissingsdatum, het verzoek strikt genomen buiten de daarvoor geldende termijn ingediend. De Commissie acht dit echter verschoonbaar omdat partijen tot eind 2016 voortdurend in overleg zijn gebleven, alvorens verzoekers niet lang na de kerstvakantie besloten naar de Commissie te gaan.

De beoordeling van het verzoek om toelating

Op grond van artikel 40 lid 3 WPO dient het bevoegd gezag te beoordelen of de aanmelding een leerling betreft die extra ondersteuning behoeft. Bij een dergelijke aanmelding, dient het bevoegd gezag op grond van artikel 2 WGBH/CZ te onderzoeken of de extra ondersteuning in de vorm van doeltreffende aanpassingen zelf kan worden geboden, al dan niet met financiering of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband. De verplichting tot het verrichten van doeltreffende aanpassingen geldt niet wanneer de aanpassingen een onevenredige belasting vormen (*Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3, p. 17*).

Voorts is in artikel 40 lid 4 WPO bepaald dat het bevoegd gezag van een school niet eerder een besluit tot weigerig toelating neemt, dan nadat het bevoegd gezag er, na overleg met de ouders en met inachtneming van de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de ondersteuningsprofielen van de betrokken scholen, voor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.

In dat kader overweegt de Commissie als volgt.

Anders dan partijen is de Commissie van oordeel dat F niet wegens het verstrijken van de tienwekentermijn tijdelijk op de school geplaatst en ingeschreven diende te worden, op grond van artikel 40 lid 7 WPO. Dit artikel ziet namelijk op de situatie waarin nog geen beslissing is genomen over de toelating van de betreffende leerling.

In dit geval hebben verzoekers F op 16 september 2016 op de school aangemeld. Uitgaande van deze datum zou de tienwekentermijn verstrijken op 25 november 2016. Op dat moment had de school echter feitelijk al een beslissing genomen over de toelating van F, zodat artikel 40 lid 7 WPO hier niet van toepassing is.

De Commissie overweegt voorts dat op grond van de rapportage van N bij de aanmelding van F vaststond dat hij een leerling is met een extra ondersteuningsbehoefte. Het stond verweerder op zich vrij om deze conclusie – afkomstig van een deskundige instantie – over te nemen. Uit de rapportage van N blijkt niet duidelijk waaruit de extra ondersteuningsbehoefte van F precies bestaat. Naar het oordeel van de Commissie had verweerder daarom na de aanmelding van F diens ondersteuningsbehoefte verder moeten onderzoeken en daarbij moeten bezien of de school de benodigde ondersteuning kan bieden, al dan niet met inzet van middelen of arrangementen vanuit het samenwerkingsverband.

Verweerder heeft dergelijk onderzoek niet verricht, maar heeft desondanks F als leerling geweigerd.

De Commissie stelt vast dat vanuit het samenwerkingsverband een poging is ondernomen om F op de school geplaatst te krijgen met ondersteuning van N. De school is echter, nog voordat N zijn visie op deze mogelijkheid had gegeven, gebleven bij haar afwijzing.

Ook na het groot overleg van 12 december 2016 heeft verweerder vastgehouden aan het besluit F als leerling te weigeren. Dit wekt bevreemding omdat is gebleken dat het samenwerkingsverband en de onderwijsconsulent in dit groot overleg de optie van regulier onderwijs met extra ondersteuning niet op voorhand hebben afgewezen. De stelling van verweerder dat de beslissing om F als leerling te weigeren, (nog) geen formeel besluit was, overtuigt niet, aangezien de beslissing van de schooldirectie een onvoorwaardelijke weigering is geweest F toe te laten.

Een dergelijke beslissing kan niet genomen worden zonder dat een andere school is gevonden die bereid is F toe te laten. Dat verzoekers de weg naar de andere islamitische school in C op voorhand hebben afgesneden, ontslaat verweerder niet van de verplichting om te zoeken naar een passende school voor F. Door te handelen zoals hiervoor beschreven heeft verweerder nagelaten invulling te geven aan zijn zorgplicht jegens F.

Op 27 januari 2017 heeft verweerder aan verzoekers een voorstel gedaan, inhoudende een KTO-traject op een sbo-school van het samenwerkingsverband. Nadat de ouders dit voorstel in eerste instantie hebben afgewezen, is hen ter zitting duidelijker geworden wat een plaatsing in het KTO-traject inhoudt en hebben zij ermee ingestemd alsnog daarover met verweerder en het samenwerkingsverband nader in gesprek te gaan. De Commissie spreekt de wens uit dat een en ander zal leiden tot een passende onderwijsplek voor F.

Alles overziend komt de Commissie tot het oordeel dat verweerder niet conform de regelgeving inzake passend onderwijs heeft gehandeld. Daarom zal de Commissie het verzoek gegrond verklaren.

Aangezien verzoekers ter zitting alsnog hebben ingestemd met het voorgestelde KTO-traject, heeft de Commissie geen aanleiding gezien om, zoals door verzoekers verzocht, versneld uitspraak te doen dan wel hen kort na de zitting het dictum van de uitspraak mee te delen.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

7. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder om voortvarend uitvoering te geven aan zijn plicht tot het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoefte van F en in relatie daarmee het onderzoeken van de ondersteuningsmogelijkheden van de school (al dan niet met een arrangement vanuit het samenwerkingsverband).

Vastgesteld te Utrecht op 15 maart 2017 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter,
drs. E. Hoeksma en drs. M.H.W.C. Voeten, leden, in aanwezigheid van mr. J.J. van Beek, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. J.J. van Beek
secretaris